

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. huhtikuuta 2021
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2018/0230(COD)

14153/20
ADD 1

JEUN 137
EDUC 452
EMPL 572
SOC 820
SPORT 52
COHAFA 78
PROCIV 102
COMPET 643
ECOFIN 1165
CADREFIN 463
CODEC 1373

EHDOTUS NEUVOSTON PERUSTELUIKSI

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta
– Ehdotus neuvoston perusteluiksi

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 11. kesäkuuta 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä [Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan asetuksen] ja asetuksen (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta¹.
2. Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa 12. maaliskuuta 2019².
3. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17. lokakuuta 2018³. Euroopan alueiden komitea antoi lausuntonsa istunnossaan 5.–6. joulukuuta 2018⁴.
4. Neuvosto muodosti istunnossaan 26. marraskuuta 2018 komission ehdotuksesta osittaisen yleisnäkemyksen⁵, jossa puheenjohtajavaltio valtuutetaan jatkamaan neuvotteluja Euroopan parlamentin kanssa. Neuvotteluprosessin aikana pidettiin neljä kolmikantakokousta ja useita teknisen tason kokouksia, ja alustava kokonaissopimus saatiin lopulta aikaan viimeisessä kolmikantakokouksessa 11. joulukuuta 2020.
5. Pysyvien edustajien komitea hyväksyi 18. joulukuuta 2020 kyseisissä kolmikantakokouksissa aikaan saadun lopullisen kompromissitekstin⁶. Tämän jälkeen teksti toimitettiin Euroopan parlamentille.

¹ Asiak. 9993/1/18 REV 1 + ADD 1–5.

² EUVL C 23, 21.1.2021, s. 218–251.

³ EESC-2018-04028-AC.

⁴ Asiak. 5321/19.

⁵ Asiak. 14787/18.

⁶ Asiak. 13847/20.

6. Euroopan parlamentin kulttuuri- ja koulutusvaliokunta antoi 11. tammikuuta 2021 yksimielisen hyväksyntänsä lopulliselle kompromissitekstille⁷.

II TAVOITE

7. Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman 2021–2027 yleisenä tavoitteena on lisätä nuorten ja organisaatioiden osallistumista helposti saavutettaviin ja laadukkaisiin solidaarisuustoimiin, lähinnä vapaaehtoistoimintaan, jotta voidaan vahvistaa yhteenkuuluvuutta, solidaarisuutta, demokratiaa, eurooppalaista identiteettiä ja aktiivista kansalaisuutta unionissa ja sen ulkopuolella sekä vastata yhteiskunnallisiin ja humanitaarisiin haasteisiin ruohonjuuritasolla pyrkien erityisesti edistämään kestävästä kehitystä, sosiaalista osallisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia.
8. Ohjelmassa perustetaan nuorten osallistumista varten kaksi toimintalohkoa: toinen solidaarisuustoimiin ja toinen humanitaarisen avun toimiin (Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot). Ohjelmalla tuetaan molempien toimintalohkojen osalta vapaaehtoistoimintaa, solidaarisuushankkeita, verkostoitumistoimia sekä laatu- ja tukitoimenpiteitä.
9. Ohjelmalla tuetaan sellaisia solidaarisuustoimia, joista saadaan selkeää eurooppalaista lisäarvoa ottaen huomioon esimerkiksi niiden rajatylittävä luonne, täydentävyys muiden ohjelmien ja toimintalinjojen kanssa kaikilla tasoilla, eurooppalainen ulottuvuus, joka liittyy aiheisiin, tavoitteisiin, toimintamalleihin, odotettuihin tuloksiin ja muihin näkökohtiin, toimintamalli taustaltaan erilaisten nuorten saamiseksi mukaan, tai vaikutukset avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden tulokselliseen hyödyntämiseen.

⁷

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/217229/CULT%20Voting%20session%2011%20January%202021%20Results.pdf>

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYSOINTI

10. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannassa on otettu huomioon lähes kaikki komission ehdotukseen tehdyt muutokset, jotka neuvosto hyväksyi 26. marraskuuta 2018 muodostetussa osittaisessa yleisnäkemyksessään, ja erityisesti seuraavat:
- vaatimus, jonka mukaan osallistujien on oleskeltava laillisesti jossakin osallistujamaassa;
 - Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin määritelmä;
 - mahdollisuus käyttää enintään 20 prosenttia määrärahoista maan sisäisiin vapaaehtoistoimiin;
 - väliarviointi, joka komission on toimitettava viimeistään 31. joulukuuta 2024;
 - unionin etujen suojaamiseksi toteutettavia varotoimenpiteitä ja korjaavia toimenpiteitä koskevan lausekkeen lisääminen varainhoitoasetuksen mukaisesti; sekä
 - useita muutoksia johdanto-osan kappaleisiin.
11. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta sisältää myös seuraavat keskeiset osatekijät, joista lainsäätäjät ovat päässeet yhteisymmärrykseen kolmikantakokouksissa:

Tärkeimmät kysymykset

12. Euroopan parlamentti oli ilmaissut huolensa ohjelman hallinnoinnista ja parlamentin rajallisesta roolista päätöksenteossa, jos ohjelmakauden aikana otettaisiin käyttöön uusia aloitteita. Lainsäätäjät päättivät lisätä uuden johdanto-osan kappaleen, jossa selvennetään, että työohjelmaan ei voida sisällyttää toimia tai aloitteita, joita ei tueta tämän asetuksen nojalla.
13. Lainsäätäjien sopimat rahoituspuitteet ovat Eurooppa-neuvoston vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten yhteydessä päättämät eli 1009 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee noin 20 prosentin leikkausta komission alkuperäiseen 1260 miljoonan euron ehdotukseen verrattuna.
14. Ohjelman soveltamisalan ja määrärahojen jakautumisen osalta sovittiin, että ohjelmasta poistetaan harjoittelu- ja työpaikkoja koskeva toimintalohko ja että sitä vastaavat määrärahat (8 prosenttia) lisätään solidaarisuustoimien toimintalohkoon, johon osoitetaan 94 prosenttia talousarviosta. Loput 6 prosenttia talousarviosta osoitetaan humanitaarisen avun toimintalohkoon.
15. Vaikka Euroopan solidaarisuusjoukot ovat pohjimmiltaan osallisuutta edistävä ohjelma, tämän näkökohdan korostamiseksi on lisätty uusi artikla sellaisten nuorten osallisuudesta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, sekä useita muita ohjelman osallistavuutta lisääviä säännöksiä.

16. Myös vakuutusturva ja turvallisuusselvitysvaatimukset olivat tärkeä kysymys lainsäätäjien välisissä neuvotteluissa. Neuvottelujen tuloksena ja osittain covid-19-pandemiasta saatujen kokemusten ja sen Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiisiin kohdistuvan vaikutuksen vuoksi tekstin eri osiin on sisällytetty säännöksiä, joilla parannetaan osallistujien vakuutusturvaa ja turvallisuusselvityksiä haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten, kuten lasten, suojelemiseksi.
17. Humanitaarisen avun vapaaehtoisten ikärajan osalta tekstissä säilytetään yleinen 18–30 vuoden ikäraja kaikille vapaaehtoisille, mutta lisätään erityispoikkeus humanitaarisen avun vapaaehtoisille (yläikäraja 35-vuotta). Kokeneita valmentajia, mentoreja ja asiantuntijoita koskevia säännöksiä on tarkennettu.
18. Euroopan parlamentti oli ehdottanut laajoja tarkistuksia ja lisätekstiehdotuksia humanitaarisen avun toimintalohkoon, mutta lainsäätäjät sopivat hyväksyvänsä niistä osan pitäen mielessä, että humanitaarisen avun erityispiirteistä huolimatta sen osuus ohjelmasta on vain 6 prosenttia. Humanitaarista apua koskevia ohjelman säännöksiä koskeva lopullinen kompromissi on tältä osin tasapainoinen, ja korkeamman ikärajan lisäksi lainsäätäjät sopivat, että tekstiin lisätään humanitaarisen avun keskeiset periaatteet ja vapaaehtoistoimintaan sovellettavat tehostetut suojatoimenpiteet humanitaarisen avun operaatioissa.

Muut kysymykset

19. Komissio oli alun perin ehdottanut muutamia indikaattoreita, mutta neuvosto ja Euroopan parlamentti päättivät täydentää liitettä yksityiskohtaisemmilla indikaattoreilla.
20. Lainsäätäjät sopivat osallistujaorganisaatioita koskevien säännösten tehostamisesta, erityisesti Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkin osalta.
21. Lainsäätäjät sopivat myös ohjelman väliarviointiin ja huippuosaamismerkin myöntämiseen liittyvien säännösten tehostamisesta.
22. Useita säännöksiä on muutettu neuvoston kaikkiin monivuotiseen rahoituskehykseen liittyviin ehdotuksiin soveltaman horisontaalisen lähestymistavan mukaisesti. Nämä koskevat erityisesti ohjelman keston lisäämistä 1 artiklaan monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 aikataulun mukaisesti, kolmansien maiden osallistumista koskevia säännöksiä, kumulatiivista ja vaihtoehtoista rahoitusta koskevia säännöksiä sekä taannehtivuutta koskevia säännöksiä (Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaa ohjelmaa 2021–2027 sovelletaan 1. tammikuuta 2021 alkaen).

IV PÄÄTELMÄ

23. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannassa on otettu täysin huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä käydyissä neuvotteluissa komission avustuksella aikaansaatu kokonaiskompromissia koskeva sopimus.
24. Euroopan parlamentin kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan puheenjohtajan pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle 15. tammikuuta 2021 osoittama kirje vahvistaa tämän kompromissisopimuksen. Tässä kirjeessä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan puheenjohtaja ilmoittaa, että jos neuvosto toimittaa sovitun mukaisen kantansa virallisesti Euroopan parlamentille, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta Euroopan parlamentin toisessa käsittelyssä lingvistijuristien viimeisteltyä sen.
-